

ความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคม
ขององค์กรกับความยั่งยืนทางเศรษฐกิจของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย

The Predictive Relationship between Corporate Social Entrepreneurship and
Corporate Economic Sustainability of the Listed Companies in the Stock
Exchange of Thailand

อำพล ชะโยมชัย
Ampol Chayomchai

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
83 หมู่ 11 ถ.สระบุรี-หล่มสัก ต.สะเดียง อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ 67000
Faculty of Management Science, Phetchabun Rajabhat University
83 Moo 11 Saraburi-Lomsak Road, Sadeang, Muang, Phetchabun 67000 Thailand
E-mail: ampolmarketing@gmail.com
Received: October 4,2017; Revised: February 2,2018; Accepted: April 10,2018

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กรกับความยั่งยืนทางเศรษฐกิจของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นค่าเฉลี่ยของข้อมูลรายปี พ.ศ. 2555-2557 ของ 351 บริษัทจาก 7 หมวดอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์ถดถอยวิธี Partial Least Squares ตัวแปรใหม่เชิงปริมาณได้ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อใช้วัดปัจจัยคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กร ผลการวิจัยพบว่า (1) คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กรมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความยั่งยืนทางเศรษฐกิจขององค์กรอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.05 (2) คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กรสามารถพยากรณ์ความแปรปรวนของความยั่งยืนทางเศรษฐกิจขององค์กรได้ร้อยละ 10.5 และ (3) ตัวแปรที่มีความสำคัญของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กร มี 8 ตัวแปร ได้แก่ จำนวนความร่วมมือ/โครงการกับองค์กรอื่น การระดมทุนสังคม/ความยั่งยืนในสารจากประธานกรรมการ การส่งเสริมให้พนักงานเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อม การจัดทำรายงานทางด้านสังคม/สิ่งแวดล้อม/ความยั่งยืน จำนวนช่องทางในการให้ข้อมูลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การมีพันธกิจเพื่อสังคมในแผนกลยุทธ์หรือเป้าหมายทางธุรกิจ จำนวนกิจกรรมเกี่ยวกับสังคมหรือสิ่งแวดล้อม และอันดับบรรษัทภิบาล งานวิจัยเสนอแนะว่า บริษัทในตลาดหลักทรัพย์ที่มุ่งความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ ควรมีนโยบายและการดำเนินงานที่เน้นตัวแปรสำคัญทั้ง 8 ตัวแปรของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กรจากตัวแบบของงานวิจัย

คำสำคัญ: คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กร ความยั่งยืนทางเศรษฐกิจขององค์กร
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Abstract

The objective of this research was to study the predictive relationship between corporate social entrepreneurship and corporate economic sustainability of the listed companies in the Stock Exchange of Thailand. The averages of annual data of 351 listed companies in all 7 sectors of Stock Exchange of Thailand (SET) during period 2012 to 2014 were used for analysis.

WMS Journal of Management

Walailak University

Vol.8 No.1 (Jan-Mar 2019): หน้า 64 - 73

Descriptive statistics and Partial Least Squares regression analysis were performed. The new quantitative variables for corporate social entrepreneurship were developed. The results showed that (1) corporate social entrepreneurship had positive effect on corporate economic sustainability at a significant level of 0.05, (2) 10.5% of total variance of corporate economic sustainability was predicted by corporate social entrepreneurship, and (3) the important variables of corporate social entrepreneurship consisted of 8 variables included numbers of a collaboration with other parties, identifying societal orientation or sustainability orientation on president's letter, promoting employees to participate in social/environmental activities, having a social/environmental/sustainability report, numbers of the information channel for stakeholders, having a social mission in strategic plan or business goal, numbers of social/environmental activities, and corporate governance rating. The research suggests that the listed companies where focus on economic sustainability should have company policies and operations that emphasize on the 8 important variables of corporate social entrepreneurship from this research model.

Keywords: Corporate Social Entrepreneurship, Corporate Economic Sustainability, Stock Exchange of Thailand

Paper type: Research

1. บทนำ

สังคมปัจจุบัน ให้ความสนใจในเรื่องความยั่งยืนอย่างกว้างขวาง การเพิ่มจำนวนประชากรโลกและการขยายตัวทางเศรษฐกิจทั่วโลก ส่งผลให้เกิดปัญหาทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ความยั่งยืนประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ความยั่งยืนทางสังคม ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ ภาคธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของสังคม จึงจำเป็นที่จะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความยั่งยืน และยิ่งถือเป็นแนวทางที่จะสนับสนุนความยั่งยืนขององค์กรธุรกิจได้อีกทางหนึ่ง เนื่องจากคนในสังคมมีมุมมองว่า ภาคธุรกิจมุ่งสร้างผลกำไรโดยไม่ใส่ใจผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการขาดจริยธรรมในการทำธุรกิจในหลายประเด็น (Pandey, 2014; Saul, 2011) การดำเนินงานทางธุรกิจในอดีต ภาคธุรกิจมักใช้กิจกรรมหรือการปฏิบัติทางด้านความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อสร้างภาพลักษณ์องค์กรที่ดีต่อสังคม เช่น การบริจาคช่วยเหลือ งานด้านจิตอาสา โดยพนักงานในองค์กร เป็นต้น กิจกรรมที่ดำเนินการดังกล่าวไม่ได้ช่วยแก้ไขปัญหาทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อมในระยะยาว (Saul, 2011) ปัจจุบันพบว่า องค์กรธุรกิจสมัยใหม่มุ่งคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากขึ้น ได้นำแนวทางการพัฒนาสู่ความยั่งยืนขององค์กรมาปรับใช้ในการดำเนินธุรกิจ เพื่อส่งผลดีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกับการเติบโตทางธุรกิจขององค์กร (McPhee, 2014; Savitz, 2013) มีงานวิจัยที่ระบุถึงความสัมพันธ์ระหว่างความยั่งยืนกับผลประโยชน์ทางสังคมและผลประโยชน์ทางการเงิน (Zolfaghari, 2015) นั่นหมายถึง การนำแนวทางดังกล่าวเข้ามาปรับใช้ในธุรกิจ สามารถส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันและความสำเร็จของธุรกิจได้ในอนาคต (Mitchell, 2012) งานวิจัยทางด้านคุณลักษณะสำคัญที่ส่งผลต่อความยั่งยืนขององค์กร ระบุว่า คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กรมีความสำคัญต่อแนวทางการพัฒนาสู่ความยั่งยืนทั้งในองค์กรธุรกิจ ภาครัฐ และองค์กรไม่หวังกำไร (Hadad & Gauca, 2014; Hervieux, Gedajlovic, & Turcotte, 2010; Savitz, 2013)

ซึ่งองค์กรที่มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กรดังกล่าว เป็นองค์กรที่มุ่งหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยการสร้างประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Szekely & Strebel, 2013)

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาและทดสอบความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กรกับความยั่งยืนขององค์กร โดยมุ่งเน้นเฉพาะความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ และศึกษาจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เนื่องจากเป็นแหล่งระดมทุนขนาดใหญ่ของประเทศ อีกทั้งยังมีนโยบายส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนเข้าร่วมในการพัฒนาความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาตัวแปรเชิงปริมาณในการวัดคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กร

2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กรกับความยั่งยืนทางเศรษฐกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3. ทบทวนวรรณกรรม

3.1 แนวคิดความยั่งยืน

สังคมในปัจจุบัน ให้ความสนใจในเรื่องความยั่งยืน เหตุผลส่วนหนึ่งมาจากปัญหาต่างๆทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่พบได้มากขึ้นเรื่อยๆจากการเพิ่มจำนวนประชากรโลกและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (Pandey, 2014) องค์กรธุรกิจที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมจำเป็นต้องปรับตัวและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอกองค์กร ทั้งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการปรับเปลี่ยนความต้องการของผู้บริโภคและการเปลี่ยนแปลงของ

กฎระเบียบใหม่ของภาครัฐ โดยเฉพาะกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนในอนาคต (Joseph, 2013; Savitz, 2013) ความยั่งยืนตามความหมายของ Dow Jones Sustainability Index (DJSI) คือการดำเนินงานเพื่อสร้างมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาว ด้วยการใช้ประโยชน์จากโอกาสของการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (Stanley, 2012) งานวิจัยที่ผ่านมาระบุถึงประโยชน์ที่องค์กรธุรกิจใช้กลยุทธ์มุ่งเติบโตอย่างยั่งยืนว่า จะเกิดประโยชน์ทั้งทางด้านการตลาดและการลดต้นทุนของธุรกิจ รวมถึงความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น (Mathew & Rajan, 2013) จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดความยั่งยืนทางเศรษฐกิจขององค์กร พบว่า งานวิจัยหลายงานใช้ตัวชี้วัดทางการเงินในการวัดตัวแปรดังกล่าว เช่น การเติบโตของรายได้ อัตราส่วนกำไรต่อส่วนผู้ถือหุ้น อัตราส่วนกำไรต่อสินทรัพย์ทั้งหมด อัตรากำไรสุทธิ อัตรากำไรต่อหุ้น เป็นต้น (Dave, Wadhwa, Aggarwai, & Seetharaman, 2013; Movassaghi & Bramhandkar 2012; Rahman & Mazlan, 2014; Siew, Balatbat, & Carmichael, 2013; Siminica, Craciun, & Dinu, 2015) งานวิจัยครั้งนี้เลือกใช้ตัวแปรอัตราส่วนกำไรต่อส่วนผู้ถือหุ้น (Return on equity - ROE) อัตรากำไรสุทธิ (Net profit margin - NPM) และการเติบโตของอัตรากำไรต่อหุ้น (Earning-per-share growth) ในการวัดความยั่งยืนทางเศรษฐกิจขององค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตที่มีผ่านมาในการวัดตัวแปรความยั่งยืนขององค์กร

3.2 คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กร

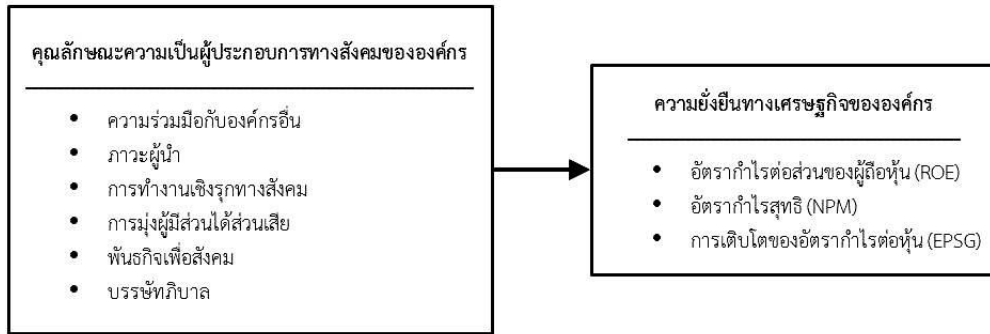
คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคม คือคุณลักษณะที่องค์กรมุ่งสร้างคุณค่าทางสังคมให้เกิดขึ้นพร้อมๆ กับการเติบโตทางเศรษฐกิจขององค์กรในระยะยาว (Jackson, 2014) คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการทางสังคม มักเริ่มต้นด้วยการสร้างพันธกิจเพื่อสังคมขององค์กร โดยการแสวงหาวิธีการที่จะแก้ไขปัญหาสังคมอย่างยั่งยืน (Crisan & Borza, 2012; Hervieux, Gedajlovic, and Turcotte, 2010) องค์กรธุรกิจที่ดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายทั้งเพื่อสังคมและเพื่อผลประโยชน์ที่ดี มักพบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กร (Crisan & Borza, 2012; Jiao, 2011; Savitz, 2013) งานวิจัยของ Jackson (2014) ได้ศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กร พบว่า คุณลักษณะดังกล่าวประกอบด้วยหลายปัจจัย เช่น การมุ่งมีส่วนได้ส่วนเสีย การทำงานเชิงรุกทาง

สังคม บรรษัทภิบาลและความโปร่งใส การสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร เป็นต้น ด้าน Crisan & Borza (2012) ได้อธิบายถึงความร่วมมือระหว่างกันขององค์กรต่างๆ ซึ่งถือเป็นหนึ่งในคุณลักษณะผู้ประกอบการทางสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Zolfaghari (2015) ที่สรุปว่า องค์กรธุรกิจที่มุ่งประสิทธิภาพเพื่อความยั่งยืนจะต้องมีความสามารถเชิงพลวัตหลายด้าน ได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ใหม่ๆ ในตลาด มุ่งสร้างสัมพันธ์กับคู่ค้าที่เป็นแหล่งในการสร้างนวัตกรรม สร้างความเชื่อมั่นระหว่างกัน มีการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร ลงทุนในการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ และมุ่งในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ งานวิจัยของ Haat, Rahman, & Mahenthiran (2008) ระบุว่า บรรษัทภิบาลมีอิทธิพลต่อผลประโยชน์ขององค์กร ส่วนงานวิจัยของ Ergin (2012) พบว่า ทั้งบรรษัทภิบาลและความโปร่งใสมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลประโยชน์ นอกจากนั้น งานวิจัยของ Gandy (2012) ได้ระบุว่า คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการทางสังคมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลขององค์กร โดยเฉพาะคุณลักษณะสามประการ ได้แก่ ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ความกล้าเสี่ยง และการทำงานเชิงรุก งานวิจัยนี้ได้เลือกปัจจัยที่สำคัญของคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กร ได้แก่ ความร่วมมือกับองค์กรอื่น ภาวะผู้นำ การทำงานเชิงรุกทางสังคม การมุ่งมีส่วนได้ส่วนเสีย พันธกิจเพื่อสังคม และบรรษัทภิบาล เพื่อใช้เป็นตัวแปรในการวัดคุณลักษณะผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กรในงานวิจัย

3.3 ทฤษฎีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder theory)

ทฤษฎีอธิบายถึงองค์การสมัยใหม่ที่จำเป็นต้องตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอก เช่น ผู้ถือหุ้น ลูกค้า พนักงาน ชุมชน ภาครัฐ นักลงทุน เป็นต้น เนื่องจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเหล่านี้สามารถเป็นได้ทั้งผู้สนับสนุนและผู้ต่อต้านองค์กรธุรกิจ ดังนั้น องค์กรธุรกิจสมัยใหม่ที่มุ่งความยั่งยืนในระยะยาว จำเป็นต้องดำเนินงานอย่างเป็นธรรม ใส่ใจด้านสังคม ดูแลสิ่งแวดล้อม และสร้างผลประโยชน์ที่ดี เพื่อสนองตอบความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียดังกล่าว (Miles, 2012) ดังนั้น ทฤษฎีนี้จึงสนับสนุนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กร ซึ่งจะช่วยให้องค์กรมุ่งไปสู่ความยั่งยืนได้ในระยะยาวจากการตอบสนองผู้มีส่วนได้ส่วนเสียดังที่กล่าวมา

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวข้างต้น สรุปเป็นกรอบแนวคิดงานวิจัยได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้แหล่งข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารและข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งข้อมูลหลักของงานวิจัยได้จากข้อมูลในฐานข้อมูล SETSMART และข้อมูลจากเว็บ www.settrade.com จัดทำขึ้นและเปิดเผยให้ใช้เพื่อการลงทุนและการวิจัยโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

4.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย 7 หมวดอุตสาหกรรม ได้แก่ หมวดเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร หมวดสินค้าอุปโภคบริโภค หมวดสินค้าอุตสาหกรรม หมวดอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง หมวดทรัพยากร หมวดเทคโนโลยี และหมวดบริการ โดยไม่รวมข้อมูลในหมวดธุรกิจการเงิน เนื่องจากโครงสร้างทางการเงินมีความแตกต่างจากหมวดอื่นๆ การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลตัดขวาง (Cross-sectional data) จำนวน 351 บริษัท เป็นค่าเฉลี่ยของข้อมูล 3 ปี (พ.ศ. 2555-2557)

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ผู้วิจัยได้พัฒนาตัวแปรเชิงปริมาณเพื่อใช้วัดคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กร และได้ผ่านการประเมินความเหมาะสมของตัวแปรจากผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญทางการเงินในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน 7 คน โดยใช้การประเมินจากดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of item-objective congruence) ที่มากกว่า 0.7 เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกตัวแปรที่เหมาะสมในงานวิจัย ดังแสดงในตารางที่ 1 ส่วนตัวแปรตามความยั่งยืนทางเศรษฐกิจขององค์กร ผู้วิจัยเลือกใช้ตัวแปร 3 ตัว ได้แก่ อัตราส่วนกำไรต่อส่วนผู้ถือหุ้น (ROE) โดยแบ่งเป็น 7 ระดับ (Categories) ตามเกณฑ์ของ Thompson (2011) เนื่องจากลดปัญหาที่เกิดจากเงื่อนไขเบื้องต้นของการวิเคราะห์สมการถดถอย เช่น การกระจายตัวของข้อมูลไม่เป็นแบบปกติ เป็นต้น ส่วนอัตรากำไรสุทธิ (NPM) และการเติบโตของอัตรากำไรต่อหุ้น (EPSG) ผู้วิจัยแบ่งเป็น 5 ระดับ ในลักษณะเดียวกัน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ตัวแปรที่ใช้วัดคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กร

ปัจจัย	ตัวแปร	สัญลักษณ์	อ้างอิง	IOC
ความร่วมมือกับองค์กรอื่น	จำนวนความร่วมมือหรือโครงการกับองค์กรอื่น	COLL	Siminica, Craciun, & Dinu (2015)	0.71
ภาวะผู้นำ	การระดมทุนสังคม/ความยั่งยืนในสารจากประธานกรรมการ	LETTER	Siminica, Craciun, & Dinu (2015)	0.71
การทำงานเชิงรุกทางสังคม	การมีการส่งเสริมให้พนักงานเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อม	PROMO	Movassaghi & Bramhandkar (2012); Siminica, Craciun, & Dinu (2015)	0.86
	การมีการจัดทำรายงานทางด้านสังคม สิ่งแวดล้อม หรือความยั่งยืน	REPORT	Aggarwal (2013); Siminica, Craciun, & Dinu (2015)	0.71
การมุ่งมีส่วนได้ส่วนเสีย	จำนวนช่องทางในการให้ข้อมูลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	STAKE	Jackson (2014); Siew, Balatbat, & Carmichael (2013)	0.86
	อัตราเงินปันผลตอบแทนต่อหุ้น	DIV	Siew, Balatbat, & Carmichael (2013)	0.71
	จำนวนครั้งในการนำเสนอข้อมูลที่ตลาดหลักทรัพย์ต่อปี	OPP	Michelon (2011); Siew, Balatbat, & Carmichael (2013)	0.71
พันธกิจเพื่อสังคม	การมีพันธกิจเพื่อสังคมในแผนกลยุทธ์หรือเป้าหมายทางธุรกิจ	MISSION	Jackson (2014); Siminica, Craciun, & Dinu (2015)	1.00

	จำนวนกิจกรรมเกี่ยวกับสังคมหรือสิ่งแวดล้อม	ACT	Movassaghi & Bramhandkar (2012)	1.00
บรรษัทภิบาล	อันดับบรรษัทภิบาล	CGR	Ergin (2012); Movassaghi & Bramhandkar (2012)	1.00
	สัดส่วนคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการบริหาร	IND	Vintila & Gherghina (2012)	0.86
	การแยกตำแหน่งประธานกรรมการออกจากตำแหน่งประธานบริหาร	DUAL	Haat, Rahman, & Mahenthiran (2008); Lipunga (2014)	0.86

ตารางที่ 2 ตัวแปรที่ใช้วัดความยั่งยืนทางเศรษฐกิจขององค์กร

ตัวแปร	การแบ่งระดับ	คะแนน	รายละเอียด
อัตราส่วนกำไรต่อส่วนผู้ถือหุ้น (ROE)	7 ระดับ	-3	ROE เท่ากับหรือน้อยกว่า -21%
		-2	ROE -11.0 % ถึง -20.9 %
		-1	ROE -1.0 % ถึง -10.9 %
		0	ROE 0.9 % ถึง -0.9 %
		1	ROE 1.0 % ถึง 10.9 %
		2	ROE 11.0 % ถึง 20.9 %
		3	ROE เท่ากับหรือมากกว่า 21%
อัตรากำไรสุทธิ (NPM)	5 ระดับ	-2	NPM เท่ากับหรือน้อยกว่า -11%
		-1	NPM -1.0 % ถึง -10.9 %
		0	NPM 0.9 % ถึง -0.9 %
		1	NPM 1.0 % ถึง 10.9 %
		2	NPM เท่ากับหรือมากกว่า 11%
การเติบโตของอัตรากำไรต่อหุ้น (EPSG)	5 ระดับ	-2	EPSG เท่ากับหรือน้อยกว่า -11%
		-1	EPSG -1.0 % ถึง -10.9 %
		0	EPSG 0.9 % ถึง -0.9 %
		1	EPSG 1.0 % ถึง 10.9 %
		2	EPSG เท่ากับหรือมากกว่า 11%

หมายเหตุ: การแบ่งระดับ ใช้แนวทางของ Thompson (2011)

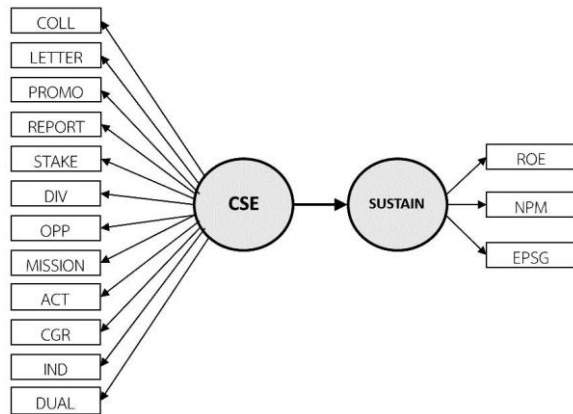
4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานและวิเคราะห์ตัวแบบความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยวิธี Partial Least Squares (PLS regression) วิธีการนี้ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม การศึกษามุ่งเน้นศึกษาอิทธิพลของตัวแปรหรือความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามในตัวแบบ (Esposito Vinzi, 2007; Henseler, Hubona, & Ray, 2016; Hair et al., 2017) งานวิจัยใช้ตัวแปรแฝง CSE แทนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กรและตัวแปรแฝง SUSTAIN แทนความยั่งยืนทางเศรษฐกิจขององค์กร แสดงในภาพที่ 2

การวิเคราะห์เบื้องต้นใช้เกณฑ์ในการประเมินตัวแปรและตัวแบบดังนี้ คือ (1) ความตรงเชิงสอดคล้อง (Convergent validity) โดยประเมินจากค่า Average Variance Extracted (AVE) ของตัวแปรแฝง ต้องมีค่าสูงกว่า 0.5 (2) การประเมินความ

เชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (Construct reliability) โดยดูจากค่า CR เป็นการประเมินความสอดคล้องภายในของตัวแปร (Internal consistency) ต้องมีค่ามากกว่า 0.7 (3) ค่า Cronbach's alpha ใช้ตรวจสอบโมเดลการวัด (measurement model) ต้องมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.7 จึงจะถือว่ามีความสอดคล้องภายในของตัวแปรอยู่ในระดับยอมรับได้ (Hair et al., 2014; Hair et al., 2017; Ufere, Uche, & Alias, 2016)

ภาพที่ 2 ตัวแบบที่ใช้ในการศึกษา

5. สรุปผลการวิจัย

5.1 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน

ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 3 โดยตัวแปรที่น่าสนใจ คือ อัตราส่วนกำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อัตรากำไรสุทธิ (NPM) และการเติบโตของอัตรากำไรต่อหุ้น (EPSG) มีความสอดคล้องกัน คือ มีค่าเป็นบวก แต่มีค่าน้อย แสดงถึงตลาดหุ้นมีความสามารถในการทำกำไรที่ต่ำ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน

ตัวแปร	การวัด	ค่าเฉลี่ย	SD*
ROE	ร้อยละ	1.29	1.49
NPM	ร้อยละ	0.82	1.09
EPSG	ร้อยละ	0.35	1.42
COLL	จำนวนโครงการ	1.74	1.28
LETTER	Dummy	0.39	0.49
ACT	จำนวนกิจกรรม	1.11	0.77
REPORT	Dummy	0.20	0.40
Stake	จำนวนช่องทาง	4.66	1.54
DIV	ร้อยละ	2.87	2.24
OPP	จำนวนครั้ง	0.73	1.29
MISSION	Dummy	0.44	0.50
PROMO	Dummy	0.32	0.47

ตารางที่ 4 สหสัมพันธ์ของตัวแปรในงานวิจัย

ตัวแปร	ACT	REPORT	Stake	DIV	OPP	MISSION	PROMO	CGR	IND	DUAL	COLL
REPORT	.463**										
Stake	.454**	.261**									
DIV	.212**	.136*	.072								

CGR	คะแนนอันดับ	1.19	1.02
IND	ร้อยละ	0.38	0.11
DUAL	Dummy	0.25	0.43

หมายเหตุ: * SD คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลวิเคราะห์ยังแสดงให้เห็นว่า บริษัทในตลาดหลักทรัพย์มีแนวโน้มนโยบายหรือการดำเนินงานด้านสังคมหรือสิ่งแวดล้อมไม่สูงนัก เพราะมีจำนวนบริษัทที่มีการระดมทุนดำเนินงานด้านสังคมหรือสิ่งแวดล้อม (LETTER) เฉลี่ยเพียงร้อยละ 39 มีพันธกิจด้านนี้ (MISSION) เฉลี่ยเพียงร้อยละ 44 การจัดทำรายงานด้านนี้ (REPORT) ยังน้อย เฉลี่ยเพียงร้อยละ 20 ของทั้งตลาดหลักทรัพย์ การส่งเสริมพนักงานเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อม (PROMO) ยังมีน้อย คือ เฉลี่ยเพียงร้อยละ 32 ของทั้งตลาดหลักทรัพย์ การให้ความร่วมมือในการนำเสนอข้อมูลที่ตลาดหลักทรัพย์ (OPP) ยังน้อย คือ เฉลี่ยเพียงร้อยละ 0.73 ครั้งต่อปี การสร้างความร่วมมือกับองค์กรอื่น (COLL) ยังมีไม่มาก เฉลี่ยเพียง 1.74 ของกลุ่มความร่วมมือ

ส่วนจำนวนกิจกรรม/โครงการด้านสังคมหรือสิ่งแวดล้อม (ACT) ถือว่าค่อนข้างดี คือ เฉลี่ย 1.11 กิจกรรมต่อบริษัท จำนวนช่องทางการให้ข้อมูลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (STAKE) ก็ถือว่าดี เพราะมีค่าเฉลี่ย 4.66 ช่องทางต่อบริษัท และยังพบว่า อัตราเงินปันผลตอบแทนต่อหุ้น (DIV) ที่เป็นส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจของนักลงทุน ถือว่าค่อนข้างดี คือ มีการจ่ายปันผลเฉลี่ยร้อยละ 2.87 ด้านบรรษัทภิบาล พบว่า อันดับบรรษัทภิบาล (CGR) เฉลี่ยค่อนข้างดี ร้อยละของกรรมการอิสระต่อการกรรมการทั้งหมด (IND) ไม่สูงเกินไป และส่วนมากบริษัทแยกตำแหน่งประธานกรรมการออกจากประธานบริหาร (DUAL) โดยพบการควบสองตำแหน่งเพียงร้อยละ 25 ของบริษัททั้งหมด

5.2 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์

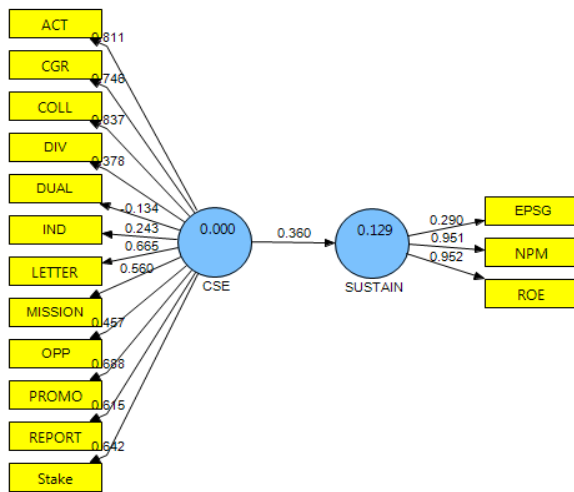
ผลการวิเคราะห์แสดงไว้ในตารางที่ 4 เกณฑ์ประเมินว่า คู่ของตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กันเองโดยสมบูรณ์ จะมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ r ไม่เกิน 0.7 (Hair et al., 2014) พบว่า มีเพียงคู่เดียวที่มีค่าเกิน 0.7 คือ ACT กับ COLL ที่มีค่า r เท่ากับ 0.764 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง แต่เนื่องจากงานวิจัยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ของตัวแปรแฝง ซึ่งตัวแปรเหล่านี้จะถูกประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบของตัวแปรแฝงอีกครั้งในลำดับต่อไป

OPP	.223**	.264**	.323**	.140**							
MISSION	.447**	.323**	.305**	.103	.107*						
PROMO	.596**	.496**	.321**	.122*	.201**	.345**					
CGR	.488**	.467**	.441**	.170**	.393**	.320**	.446**				
IND	.079	.243**	.116*	.032	.115*	.101	.157**	.206**			
DUAL	-.058	-.062	-.183**	-.042	-.141**	-.078	-.012	-.161**	-.108*		
COLL	.764**	.467**	.481**	.197**	.220**	.430**	.650**	.544**	.144**	-.054	
LETTER	.495**	.342**	.343**	.089	.242**	.435**	.365**	.450**	.179**	-.055	.521**

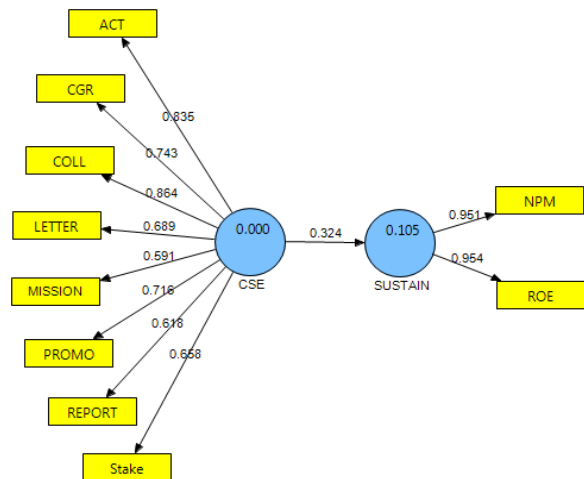
หมายเหตุ: **, * หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

5.2 ผลการวิเคราะห์ PLS regression

เมื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติ PLS regression ของตัวแบบรอบแรก (ดังภาพที่ 3) พบว่า ค่า loading ของตัวแปรบางตัวมีค่าต่ำกว่า 0.5 (ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ประเมินและอ้างอิงจาก Hair et al. (2017) คือ ต้องไม่ต่ำกว่า 0.5) ได้แก่ ตัวแปร DIV มีค่า loading = 0.378 ตัวแปร DUAL มีค่า loading = -0.134 ตัวแปร IND มีค่า loading = 0.243 และตัวแปร OPP มีค่า loading = 0.457 ส่งผลต่อค่า AVE ของตัวแปร CSE ต่ำกว่า 0.5 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และพบว่า ตัวแปร EPSG ก็มีค่า loading ที่ต่ำเช่นกัน คือ 0.290 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงปรับตัวแบบใหม่ โดยตัดตัวแปรดังกล่าวออกจากตัวแบบ แล้วทำการวิเคราะห์ทางสถิติใหม่จนได้ตัวแบบสุดท้ายตามภาพที่ 4

ภาพที่ 3 ผลการวิเคราะห์ PLS regression รอบแรก

ภาพที่ 4 ผลการวิเคราะห์ PLS regression ของความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ของตัวแบบ

จากตัวแบบในภาพที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path coefficient) มีค่าเป็นบวกเท่ากับ 0.324 และได้ค่าความเชื่อมั่น (R^2) ที่แสดงความสามารถของตัวแปรต้นในการอธิบายหรือพยากรณ์ความแปรปรวนของตัวแปรตาม (Hair et al., 2017) เท่ากับ 0.105 หมายความว่า คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กรสามารถอธิบายความแปรปรวนของความยั่งยืนทางเศรษฐกิจขององค์กรได้ร้อยละ 10.5 ถือว่าความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ของตัวแบบไม่สูงนัก (Garson, 2016) เมื่อวิเคราะห์จากตัวแปรต่างๆที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรแฝง CSE พบว่า ตัวแปรที่มีค่า loading สูง (เกิน 0.7) ได้แก่ ตัวแปร COLL (0.865) ตัวแปร ACT (0.835) ตัวแปร CGR (0.743) และตัวแปร PROMO (0.716) หมายความว่า ตัวแปรเหล่านี้มีอิทธิพลเชิงบวกต่อตัวแปร CSE อย่างมาก ส่วนตัวแปรแฝง SUS พบว่า ตัวแปร ROE และ NPM ก็มีอิทธิพลสูงมากต่อตัวแปรแฝง SUSTAIN เช่นกัน โดยมีค่า loading เท่ากับ 0.954 และ 0.951 ตามลำดับ

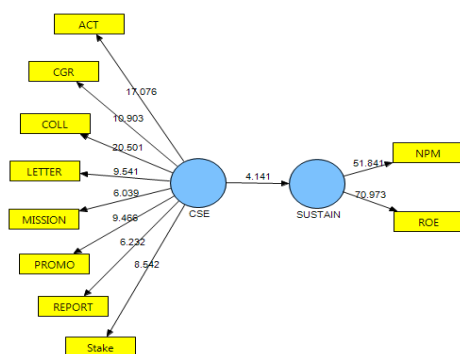
จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์พบว่า ข้อมูลมีความตรงเชิงสอดคล้อง มีค่า AVE ของตัวแปรแฝงทั้งสองตัว มีค่า

สูงกว่า 0.5 การประเมินความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง โดยดูจากค่า CR พบว่า ผ่านเกณฑ์ เนื่องจากมีค่ามากกว่า 0.7 ส่วนค่า Cronbach's alpha ที่ใช้ตรวจสอบโมเดลการวัด พบว่า มีค่ามากกว่า 0.7 ซึ่งถือว่ามีความสอดคล้องภายในของตัวแปรในระดับยอมรับได้ (Hair et al., 2017; Ufere, Uche, & Alias, 2016)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ PLS regression

Var.	AVE	Composite Reliability (CR)	Cronbach's alpha
CSE	0.518	0.894	0.865
SUSTAIN	0.908	0.952	0.899

ใช้การวิเคราะห์ Bootstrap ซึ่งเป็นการสร้างชุดตัวอย่าง (Subsamples) จากการสุ่มข้อมูลที่น่าสนใจมาใช้วิเคราะห์กระบวนการสุ่มตัวอย่างจะเข้าไปจนได้จำนวนขนาดตัวอย่างในการวิเคราะห์และประเมินตัวแบบ โดยงานวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดการทำ bootstrap ไว้ 500 ตัวอย่าง ผลวิเคราะห์แสดงดังภาพที่ 5 พบว่า ค่าสถิติ t มีค่าเท่ากับ 4.141 ซึ่งมากกว่า 1.96 แสดงว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ภาพที่ 5 ผลการวิเคราะห์จากการทำ Bootstrap

6. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กรกับความยั่งยืนทางเศรษฐกิจขององค์กรธุรกิจในประเทศไทย ประชากรที่ใช้คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 351 บริษัท จาก 7 หมวดอุตสาหกรรม โดยไม่รวมหมวดธุรกิจการเงิน ใช้ข้อมูลค่าเฉลี่ยรายปี ในปี พ.ศ. 2555-2557 ผู้วิจัยได้พัฒนาตัวแปรเชิงปริมาณขึ้นใหม่ เพื่อใช้วัดคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กร ซึ่งตัวแปรเหล่านี้ได้ผ่านการประเมินจากผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญในตลาดหลักทรัพย์ ส่วนตัวแปรความยั่งยืนทางเศรษฐกิจขององค์กร งานวิจัยใช้อัตราส่วนกำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

หุ้น อัตรากำไรสุทธิ และการเติบโตของอัตรากำไรต่อหุ้น โดยแบ่งเป็นระดับคะแนนในการวัด ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานพบว่า บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความสามารถในการทำกำไรค่อนข้างต่ำ การมุ่งนโยบายและดำเนินงานทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมยังไม่สูงมากนัก ด้านบรรษัทภิบาลของบริษัทจดทะเบียน พบว่า อยู่ในเกณฑ์ดี จำนวนช่องทางการให้ข้อมูลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและอัตราเงินปันผลตอบแทนต่อหุ้น พบว่า ค่อนข้างดี

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ด้วยวิธี PLS พบว่า คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กรมีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อความยั่งยืนทางเศรษฐกิจขององค์กร ซึ่งตัวแปรที่สำคัญในปัจจุบันคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กร มี 8 ตัวแปรด้วยกัน คือ (1) จำนวนความร่วมมือหรือโครงการกับองค์กรอื่น (2) การระดมทุนสังคม/ความยั่งยืนในสารจากประธานกรรมการ (3) การมีการส่งเสริมให้พนักงานเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อม (4) การมีการจัดทำรายงานทางด้านสังคม สิ่งแวดล้อม หรือความยั่งยืน (5) จำนวนช่องทางในการให้ข้อมูลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (6) การมีพันธกิจเพื่อสังคมในแผนกลยุทธ์หรือเป้าหมายทางธุรกิจ (7) จำนวนกิจกรรมเกี่ยวกับสังคมหรือสิ่งแวดล้อม และ (8) อันดับบรรษัทภิบาล จากผลการวิจัยครั้งนี้ อธิบายได้ว่า บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กรทั้ง 8 ประการ จะส่งผลดีต่อความยั่งยืนทางเศรษฐกิจที่วัดจากอัตราส่วนกำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตรากำไรสุทธิ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Jiao (2011) และ Savitz (2013) ที่ระบุถึงองค์กรที่มุ่งดำเนินงานทั้งเพื่อสังคมและผลประกอบการ มักพบคุณลักษณะผู้ประกอบการทางสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Zolfaghari (2015) ที่ระบุว่าองค์กรธุรกิจที่มุ่งประสิทธิภาพเพื่อความยั่งยืนจะต้องมีความสามารถเชิงพลวัตหลายด้าน ได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ใหม่ๆในตลาด มุ่งสร้างสัมพันธ์กับคู่ค้าที่เป็นแหล่งในการสร้างนวัตกรรม สร้างความเชื่อมั่นระหว่างกัน และต้องมีการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร และสอดคล้องกับการศึกษาของ Joseph (2013) ที่ระบุว่า องค์กรธุรกิจต้องปรับตัวและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เติบโตอย่างยั่งยืน รวมถึงสอดคล้องกับทฤษฎีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่อธิบายว่าองค์กรสมัยใหม่ต้องดำเนินงานอย่างเป็นธรรม ใส่ใจสิ่งแวดล้อมและสังคม และตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Miles, 2012)

ดังนั้น องค์กรธุรกิจที่มุ่งความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ ควร มีนโยบาย กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และแนวทางการดำเนินธุรกิจที่ส่งเสริมและสนับสนุนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กร ทั้ง 8 ประการ เช่น ผู้นำในองค์กรควรระบุแนวนโยบายด้านสังคม สิ่งแวดล้อม หรือความยั่งยืนให้ชัดเจน และกำหนดเป็นพันธกิจในแผนกลยุทธ์หรือในเป้าหมายทางธุรกิจ

เพื่อสร้างแผนดำเนินการของทุกฝ่ายในองค์กร การสร้างความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ และส่งเสริมพนักงานในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อม การมุ่งเน้นบรรษัทภิบาลอย่างชัดเจนจนได้รับการยอมรับในระดับการจัดอันดับบรรษัทภิบาลก็มีความสำคัญต่อความยั่งยืนทางเศรษฐกิจขององค์กร เป็นต้น เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจ โดยเฉพาะการตอบสนองต่อประเด็นทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่นับวันผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายจะให้ความสำคัญมากยิ่งขึ้น รวมถึงกฎระเบียบใหม่จากภาครัฐก็เน้นให้องค์กรธุรกิจต้องดำเนินงานด้านนี้ นักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ก็เริ่มพิจารณาลงทุนมากขึ้นกับบริษัทหรือกองทุนที่เน้นด้านความรับผิดชอบต่อสังคมหรือมุ่งดำเนินงานทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลดีต่อผลประโยชน์ทางการเงินและความยั่งยืนทาง

เศรษฐกิจของบริษัทจดทะเบียน รวมไปถึงความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอันเนื่องมาจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มีผลประโยชน์ที่ต่อเนื่องและยั่งยืนในระยะยาว

7. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลสรุปของงานวิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ คือ

1. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถนำผลวิจัยไปกำหนดเป็นนโยบายหรือส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนใช้คุณลักษณะผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กรทั้ง 8 ประการเป็นแนวทางในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน ซึ่งจะส่งผลต่อความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนและส่งผลต่อภาพรวมของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ควรกำหนดนโยบายพันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการดำเนินงานขององค์กรให้สอดคล้องกับคุณลักษณะผู้ประกอบการทางสังคมขององค์กรทั้ง 8 ประการ เช่น การร่วมมือกับองค์กรอื่น การทำกิจกรรมทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมพนักงานให้ร่วมทำกิจกรรมทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อม และการมุ่งการดำเนินงานด้านบรรษัทภิบาล เป็นต้น เพื่อสร้างความยั่งยืนขององค์กร การวัดความยั่งยืนทางเศรษฐกิจขององค์กรธุรกิจ สามารถวัดจากอัตรากำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตรา

3. กำไรสุทธิ เนื่องจากทั้ง 2 ตัวแปรมีอิทธิพลสูงต่อความยั่งยืนดังกล่าว

8. References

Aggarwal, P. (2013). Sustainability reporting and its impact on corporate financial performance: A literature review. *Indian Journal of Commerce & Management Studies*, 4(3), 51-59.

Crisan, C.M., & Borza, A. (2012). Social entrepreneurship and corporate social responsibilities. *International Business Research*, 5(2), 106-113.

Dave, P., Wadhwa, V., Aggarwai, S., & Seetharaman, A. (2013). The impact of research and development on the financial sustainability of information technology (IT) companies listed on the S&P500 index. *Journal of Sustainability Development*, 6(11), 123-138.

Ergin, E. (2012). Corporate governance ratings and market-based financial performance: Evidence from Turkey. *International Journal of Economics and Finance*, 4(9), 61-68.

Esposito Vinzi, V. (2007). *The PLS Approach to Data Exploration and Modeling: An everlasting matter of dispute or a playground for integrating different cultures?* Retrieved from file:///C:/Users/Administrator.HZJ6O6TNH85GMNX/Downloads/Esposito%20Vinzi%20PLS'07%20(1).pdf

Gandy, J.D. (2012). *The relationship between social entrepreneurship and organizational effectiveness* (Doctoral dissertation). TX: Dallas Baptist University.

Garson, G.D. (2016). *Partial least squares: Regression & structural equation models*. US: Statistical Associates Publishing.

Haat, M.H.C., Rahman, R.A., & Mahenthiran, S. (2008). Corporate governance, transparency and performance of Malaysian companies. *Managerial Auditing Journal*, 23(8), 744-778.

Hadad, S., & Gauca, O. (2014). Social impact measurement in social entrepreneurship organizations. *Management & marketing: Challenges for the knowledge society*, 9(2), 119-136.

Hair, J.F., Black, W.C., Babin, B.J., & Anderson, R.E. (2014). *Multivariate data analysis* (7th ed.). NJ: Pearson Education.

Hair, J.F., Hult, G.T.M., Ringle, C.M., & Sarstedt, M. (2017). *A Primer on Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM)* (2nd ed.). CA: SAGE Publications.

Henseler, J., Hubona, G., & Ray, P.A. (2016). Using PLS path modeling in new technology research: Updated guidelines. *Industrial Management & Data Systems*, 116(1), 2-20.

Hervieux, C., Gedajlovic, E., & Turcotte, M.B. (2010). The legitimization of social entrepreneurship. *Journal of*

- Enterprise Communities: People, and Places in the Global Economy*, 4(1), 37-67.
- Jackson, C.A. (2014). *Corporate social responsibility training: Exploring the antecedents to corporate social entrepreneurship* (Doctoral dissertation, Kansas State University).
- Jiao, H. (2011). A conceptual model for social entrepreneurship directed toward social impact on society. *Social Enterprise Journal*, 7(2), 130-149.
- Joseph, C. (2013). Understanding sustainable development concept in Malaysia. *Social Responsibility Journal*, 9(3), 441-453.
- Lipunga, A.M. (2014). Corporate governance practices in commercial banking sector of Malawi: Evidence from annual reports. *Journal of Applied Finance & Banking*, 4(5), 115-133.
- Mathew, S.K., & Rajan, T. (2013). Sustainability as an imperative and an opportunity: The case of Infosys Limited. *Emerald Emerging Markets Case Studies*, 3(2), 1-16.
- McPhee, W. (2014). A new sustainability model: Engaging the entire firm. *Journal of Business Strategy*, 35(2), 4-12.
- Michelon, G. (2011). Sustainability disclosure and reputation: A comparative study. *Corporate Reputation Review*, 14(2), 79-96.
- Miles, J.A. (2012). *Management and Organization Theory: A Jossey-Bass reader*. San Francisco, MA: John Wiley & Sons.
- Mitchell, S.F. (2012). *An empirical investigation: How small to mid-sized enterprises use innovation on the path toward ecological sustainability* (Doctoral dissertation, University of New Hampshire).
- Movassaghi, H. & Bramhandkar, A. (2012). Sustainability strategies of leading global firms and their financial performance: A comparative case based analysis. *Journal of Applied Business and Economics*, 13(5), 21-34.
- Pandey, C.L. (2014). The limits of climate change agreements: From past to present. *International Journal of Climate Change Strategies and Management*, 6(4), 376-390.
- Rahman, M.A., & Mazlan, A.R. (2014). Determinants of financial sustainability of microfinance institutions in Bangladesh. *International Journal of Economics and Finance*, 6(9), 107-116.
- Savitz, A.W. (2013). *Talent, transformation, and the triple bottom line: How companies can leverage human resources to achieve sustainable growth*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Siew, R.Y.J., Balatbat, M.C.A., & Carmichael, D.G. (2013). The relationship between sustainability practices and financial performance of construction companies. *Smart and Sustainable Built Environment*, 2(1), 6-27.
- Siminica, M., Craciun, L., & Dinu, A. (2015). The impact of corporate sustainability strategies on the financial performance of Romanian companies in the context of green marketing. *Amfiteatru Economic*, 17(40), 994-1010.
- Stanley, S. (2012). *The Evolution of Sustainability: A Public Relations and Business Argument* (Master's Thesis, University of Southern California).
- Saul, P. (2011). *Social innovation Inc.: 5 strategies for driving business growth through social change*. USA: HB Printing.
- Szekely, F., & Strebler, H. (2013). Incremental, radical and game-changing: Strategic innovation for sustainability. *Corporate Governance*, 13(5), 467-481.
- Thompson, B.A. (2011). *Evaluation of Factors on Financial Performance of the North American Cable Industry*. (Doctoral dissertation, Northcentral University).
- Ufere, K.J., Uche, A.G., & Alias, B.B. (2016). Social determinants of voluntary carbon information disclosure in the real estate sector of Malaysia. *Studia Ubb Negotia*, LXI(3), 69-83.
- Vintila, G., & Gherghina, S.C. (2012). An empirical examination of the relationship between corporate governance ratings and listed companies' performance. *International Journal of Business and Management*, 7(22), 46-61.
- Zolfaghari, L. (2015). *The impact of dynamic capabilities on sustainability performance in the biotechnology industry*. (Doctoral dissertation, Alliant International University).